

Sygnatura akt III U 444/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 07-05-2018 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Anna Walczak- Sarnowska**

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Lila Andrzejewska

po rozpoznaniu w dniu 07-05-2018 r. w Koninie

sprawy **W. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o kapitał początkowy

na skutek odwołania **W. K.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 08-05-2017 . znak: (...)

Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje organ rentowy do ponownego ustalenia W. K. wskaźnika wysokości podstawy kapitału początkowego z lat 1980-1989 przyjmując , że wynagrodzenie

- w roku 1980 wynosiło 79.119,00 złotych (siedemdziesiąt dziewięć tysięcy sto**

dziewiętnaście 00/100)

- w roku 1981 wynosiło 115.634,00 zł (sto piętnaście tysięcy sześćset trzydzieści cztery**

00/100 zł) ustalając , że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału

początkowego wynosi 116,75.

Anna Walczak-Sarnowska

Sygnatura akt III U 444/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 8.05.2017 r. (znak : (...)) wobec nabycia prawa do emerytury od dnia (...). na podstawie art. 185 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS ponownie ustalił wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku. wobec W. K. na kwotę 125. 567,20 zł.

W uzasadnieniu podkreślono, że za okres zatrudnienia od 14 lipca 1976 roku do 30 kwietnia 1981 roku w (...)przyjęto minimalne wynagrodzenie . Zakład nie uznał wynagrodzeń z zaświadczenia z dnia 17 stycznia 2008 roku za w/w okres

gdyż zostało wystawione przez (...) w K., która nie jest następcą prawnym po (...) w K. i tym samym nie jest uprawniona do wystawiania tego typu dokumentów.

W odwołaniu od decyzji W. K. podnosił, że dokumenty z okresu zatrudnienia w (...) od 14.07.1976 r. do 30.04.1981 r. są w posiadaniu (...) w K. i wystawione przez ten podmiot zaświadczenie o osiągniętym wynagrodzeniu powinno zostać uwzględnione przez ZUS.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa sądowego według norm przepisanych w uzasadnieniu wskazując, że zaświadczenie o zarobkach za okres od 14.07.1976 r. do 30.04.1981 r. zostało wystawione przez podmiot, który nie jest następcą prawnym pracodawcy (...)w K. w związku z czym za ten okres do ustalenia kapitału początkowego organ rentowy prawidłowo przyjął minimalne wynagrodzenie za pracę.

Sąd ustalił i zważył, co następuje :

W. K. w okresie od 14.07.1976 r. do 30.04.1981r.

był zatrudniony w (...) w K. , a następnie od 1 maja 1981 roku w (...) w K. jako kierowca. Za okresy pracy od 14.07.1976 r. do 30.04.1981 r. zachowała się dokumentacja osobowa odwołującego, której przechowawcą jest (...)w K.. Nie jest ona jednakże następcą prawnym w/w zakładów pracy. W aktach osobowych odwołującego zachowały się karty zarobowe obrazujące wynagrodzenie odwołującego, na podstawie których (...)wystawiła odwołującemu zaświadczenie o osiągniętym w tym okresie wynagrodzeniu / **zaświadczenie z dnia 17 stycznia 2008 roku k. 3 akt/.**

W dniu 24.01.2008 r. odwołujący złożył do organu rentowego wniosek o ustalenie kapitału początkowego, przedkładając m.in. zaświadczenie o zarobkach i wynagrodzeniu z 17.01.2008 r. wystawione przez (...) w K. wskazując, że wynagrodzenie to zostało wystawione na podstawie posiadanych kart wynagrodzeń .

Łączna kwota wynagrodzenia wynosiła w : **1976 r. – 19.860 zł, 1977 r. – 62.824 zł, 1978 r. – 67.166 zł, 1979 r. – 62.380 zł, 1980 r. – 79 119 zł, do kwietnia 1981 r. – 36.425 zł.**

Decyzją z dnia 2.01.2012 r. (znak : (...) organ rentowy ustalił W. K. wartość kapitału początkowego na dzień 1.01.1999 r. i do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie osiągnięte przez odwołującego w latach 1976 -1981 i wskaźnik **wysokości podstawy wymiaru wyniósł 116,75 %**

W dniu 28.04.2017 r. W. K. złożył do organu rentowego wniosek o emeryturę z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Do wniosku odwołujący przedłożył ponownie dokument w postaci zaświadczenia

o wynagrodzeniu wystawiony przez(...) w K. z dnia 17.01.2008 r., które zawiera identyczne wpisy o wysokości osiągniętych dochodów jak zaświadczenie przedłożone przy wniosku o kapitał początkowy.

Jednocześnie w związku ze zgłoszonym wnioskiem o emeryturę organ rentowy dokonał ponownego ustalenia W. K. wartości kapitału początkowego. Organ rentowy wskazał, że w związku z tym, iż za okres od 14.07.1976 r. do 30.04.1981 r. zaświadczenie zostało wydane przez (...)

w K., która nie jest następcą prawnym po (...) w K. i nie jest uprawniona do wystawiania tego rodzaju dokumentów przyjęto minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące w tych okresie. Wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wybrany z 10 lat kalendarzowych z lat 1981-1990 wyniósł wówczas **112,31 %**.

Organ rentowy decyzją z dnia 28.04.2017 r. (znak (...)) odmówił przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, albowiem odwołujący nie udowodnił wykonywania tego rodzaju pracy przez okres co najmniej 15 lat. W. K. odwołał się od powyższej decyzji i Sąd Okręgowy w Koninie wyrokiem z dnia 2.11.2017 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III U 443/17 zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał W. K. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Wykonując powyższy wyrok, organ rentowy decyzją z 3.01.2018 r. przyznał odwołującemu prawo do emerytury od (...). Wobec nabycia prawa do emerytury przez odwołującego organ rentowy decyzją z dnia 8.05. 2017 r. ponownie ustalił odwołującemu wysokość kapitału początkowego, przyjmując w dalszym ciągu za okresy zatrudnienia od 14.07.1976 r. do 30.04.1981 r. wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązujące w poszczególnych latach.

Sąd ustalił, że za okres pracy odwołującego od 14.07.1976 r. do 30.04.1981 r. dokumentacja osobowa przechowywana jest przez (...)w K.. Podmiot ten nie jest następcą prawnym (...) w K. a jedynie uznano za zasadne przechowywanie dokumentacji osobowej, która została przez nich ujawniona w przejętym budynku i pozostawiona przez likwidatora. W posiadaniu (...) w K. znajdują się akta osobowe odwołującego, kartoteki zarobkowe za lata od 1977 r. do 1994 r. jak również angaże, umowy o pracę, zaświadczenia i inne pisma dotyczące wynagrodzeń. Według wartości wynagrodzeń wynikających z kart zarobkowych zarobki odwołującego w **okresie od 14.07.1976 r. do 30.04.1981 r. kształtowały się w sposób następujący za :**

: 1976 r. – 19.860 zł, 1977 r. – 62.824 zł, 1978 r. – 67.166 zł, 1979 r. – 62.380 zł, 1980 r. – 79 119 zł, do kwietnia 1981 r. – 36.425 zł.

Przy uwzględnieniu powyższych kwot i przyjęciu ich jako podstawy do ustalenia wartości kapitału początkowego, najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmowałby lata 1980-1989 r i wyniósłby 116,75 % i byłby wyższy niż dotychczas przyjmowany przez organ rentowy,.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach ZUS, akt osobowych odwołującego przechowywanych w (...) w K., zeznań odwołującego W. K..

Wartość dowodowa dokumentów nie budziła wątpliwości Sądu i dowody w postaci dokumentów z akt osobowych były przydatne dla dokonania ustaleń w sprawie co do wysokości osiągniętych zarobków przez odwołującego.

W aktach osobowych znajdują się dokumenty w postaci angaży, umowy o pracę, zaświadczenia, karty zarobkowe ze wskazanymi tam kwot wynagrodzenia, które następnie posłużyły pracownikom (...)w K. do wydania zaświadczenia, które odwołujący przedkładał do organu rentowego. Opierając się na tych dokumentach Sąd uznał, że wysokość zarobków odwołującego najpełniej odzwierciedlone są w kartach zarobkowych , które następnie zostały przyjęte do kwestionowanego przez organ rentowy zaświadczenia z dnia 17.01. 2008 r.

Zeznania odwołującego Sąd uznał za przekonujące albowiem korespondowały one z dokumentacją znajdującą się w jego aktach osobowych.

Istota sporu sprowadzała się do prawidłowości ponownego przeliczenia odwołującemu wartości kapitału początkowego, a w szczególności zasadności przyjęcia przez organ rentowy za okres pracy od 14.07.1976 r. do 30.04.1981 r. wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Zgodnie z art. 175 ust. 4 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U.2016.887) ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114. Art. 114 ust. 1 ustawy stanowi, że prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Przepis art. 174 ust. 3 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2016.887) stanowi, że podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18. Odesłanie do wymienionych przepisów oznacza, że zasady ustalania podstawy wymiaru kapitału początkowego są takie same, jak zasady ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę.

Określone w przepisie art. 15 zasady ustalenia podstawy wymiaru emerytury mają zastosowanie także do okresów przypadających przed wejściem w życie ustawy emerytalnej i wprowadzonej równocześnie ustawy z dnia 13.10.1998 r. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.), kiedy nie prowadzono indywidualnych kont emerytalnych. Za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w tych okresach przyjmuje się kwoty wynagrodzenia wypłaconego przez pracodawcę. Osoba ubiegająca się o emeryturę lub rentę musi zatem wykazać wysokość przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli była pracownikiem - wysokość wynagrodzenia.

Szczegółowe zasady postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe określają przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11.10.2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U.2011.237.1412).

§ 21 rozporządzenia stanowi, że środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Jednocześnie w orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być dowodzone wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami. Nie mają więc zastosowania w postępowaniu sądowym, opartym na zasadzie swobodnej oceny dowodów (por. wyroki SN: z dnia 7.12.2006 r. I UK 179/2006, z dnia 14.06.2006 r.

I UK 115/2006 OSNP 2007/17-18 poz. 257, z dnia 25.07.1997 r. II UKN 186/97 OSNAPiUS 1998/11 poz. 342 i z dnia 2.02.1996 r. II URN 3/95 OSNAPiUS 1996/16 poz. 239). Warto również zauważyć, że w przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w jego aktach osobowych, tj. umowy o pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim jednak wypadku uwzględnić można tylko takie składniki, które są pewne, stałe, wypłacane były w danym okresie i w określonej wysokości (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r. III AUa 1555/2011).

Kierując się powyższymi wskazaniem Sąd uznał, że przedstawione przez odwołującego dowody pozwalały określić, że poziom jego wynagrodzenia w spornym okresie pozostawał na wyższym poziomie niż przyjmowane przez organ rentowy minimalne wynagrodzenie za pracę. Sąd nie uznał za trafne uznanie, aby przedstawiony przez odwołującego dokument w postaci zaświadczenia wydane przez (...) w K. miałyby nie podlegać uwzględnieniu tylko z tego względu, że został on wydany przez podmiot, który nie jest następcą prawnym zakładów pracy odwołującego. Odwołujący wykazał bowiem, że zaświadczenie z dnia 17.01.2008 r. dotyczy jego zarobków, oparte jest na aktach osobowych ubezpieczonego, kart zarobkowych i odzwierciedla osiągnięte przez niego zarobki, od których odprowadzone były składki na ubezpieczenie społeczne.

Brak jest podstaw do zanegowania treści tego zaświadczenia jedynie z uwagi na fakt, że został on wydany na podstawie kart zarobkowych, które nie zawierają danych identyfikacyjnych autora czy nazwy zakładu pracy. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż są to dokumenty z okresu zatrudnienia odwołującego .

Nie ma zatem podstaw do uznania, że zaświadczenie wydane przez (...)w K. nie stanowi wiarygodnego dowodu potwierdzającego wysokość wynagrodzenia osiąganego przez wnioskodawczynię w spornym okresie. Wymaga przy tym podkreślenia, że podnoszone aktualnie przez organ rentowy pod adresem kwestionowanego zaświadczenia

zastrzeżenia nie były dla organu rentowego przeszkodą, aby w pierwotnej decyzji ustalającej kapitał początkowy z dnia 2.01.2012r. uwzględnić i przyjmować do wyliczenia wartości kapitału początkowego wskazane tam wartości wynagrodzeń.

W piśmie procesowym z dnia 31.01.2018 r. organ rentowy dokonał hipotetycznego wyliczenia wysokości kapitału początkowego przy przyjęciu wynagrodzeń za lata : 1976 r. do 1981 r. Ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego z lat 1980- 1989 na poziomie 116,75 % okazał się być wyższy niż wyliczony uprzednio.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał odwołanie za uzasadnione i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku.

Anna Walczak – Sarnowska